

Förarbete inför en eventuell omarrondering i Västbjörka

- Slutrapport

Länsstyrelsen
Dalarnas län

Omslagsbild: Västbjörka bystuga. Foto: Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Utgiven av: Länsstyrelsen i Dalarnas län, september 2024

Författare: Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Rapportnummer: 2024:14

Diarienummer: 16881-22

Rapporten kan laddas ner från Länsstyrelsen i Dalarnas läns webbplats: lansstyrelsen.se/dalarna/publikationer

Ingår i serien Rapporter från Länsstyrelsen i Dalarnas län, ISSN: 1654-7691.

Förord

Under 2023 har Länsstyrelsen i Dalarna bedrivit flera förarbeten inför eventuella omarronderingar i länet. Denna slutrapport beskriver ett av förarbetena som genomfördes i Västbjörka, Rättviks kommun.

Syftet med rapporten är att efter utfört förarbete sammanfatta den utvärdering som genomförts, identifiera vad som har fungerat bra och vilka utvecklingsområden som finns inför kommande förarbeten.

Falun 22 augusti 2024

Hanna Ljunggård
Projektledare

Innehåll

FÖRORD	3
SAMMANFATTNING	5
BAKGRUND	5
GENOMFÖRANDE	6
UTVÄRDERING	7
SLUTSATSER	8
BILAGOR	9

Sammanfattning

I Västbjörka, Rättviks kommun, genomfördes 2023 under Länsstyrelsens ledning ett förarbete inför en eventuell omarrondering. Markägarna valde i slutet av förarbetet att inte ansöka om omarronderingsförrättning. Länsstyrelsen har därefter genomfört en utvärdering vars resultat redovisas i rapporten.

Projektorganisationen har fungerat relativt bra men personalförändringar har inneburit en personalomsättning och nya projektledare, totalt 3 stycken, har behövts introduceras i projektet.

Av de 120 markägare som fick utvärderingsenkäten var det 30 st. som svarade, d.v.s. 25%. Merparten av de som svarat tycker att förarbetet har varit bra, att de har haft möjlighet att säga sin åsikt och framföra sina synpunkter samt att Länsstyrelsen har lyssnat på dem under förarbetet. Några tyckte dock att mötena behöver vara betydligt färre och med fler möjligheter till diskussioner. De allra flesta (ca 86%) tycker att de har fått tydlig information om vad en omarronderingsförrättning innebär.

För flera tycks markägarrepresentanternas roll ha varit oklar. De flesta tyckte att Skogsstyrelsens medverkan har varit viktig, dock har det kommit synpunkter på värderingsmodellerna. Lantmäteriets medverkan på möten är övervägande positiv, men många tycker att de bör medverka i ännu större omfattning. Majoriteten av markägarna har inte ändrat sin inställning till omarrondering efter förarbetet.

Bland sådant som markägarna saknat och som skulle gjort deras inställning till omarrondering mer positiv nämns mer aktivt deltagande och tydligare besked från Lantmäteriet. Många markägare vill genomföra förändringar, men osäkerheten kring vad omarronderingen innebär för förändring har upplevts vara för stor för att de ska våga gå in i processen.

Bakgrund

Ungefär en tredjedel av Dalarnas jord- och skogsbruksmark finns på fastigheter som präglas av stor ägosplittring. Detta kan försvåra eller förhindra rationellt brukande av åker och skog, oavsett vilken inriktning man har på sitt brukande. En rationalisering av fastighetsstrukturen medför stora förbättringar och är mycket viktig för utvecklingen av Dalarnas län, både för markägarna och för samhället.

Länsstyrelsen i Dalarna har sedan år 2021 fått stärkt statlig finansiering för att på olika sätt verka för en bättre fastighetsstruktur, där omarrondering är det mest effektiva verktyget. Arbetet präglas av dialog och samverkan med berörda markägare, inom ett s k förarbete. Genom förarbetet får markägarna kunskap om och förståelse för vad en omarronderingsförrättning innebär, innan en eventuell ansökan om förrättning skickas in till Lantmäteriet.

Ett förarbete kan inledas efter att markägare i en eller flera byar visat intresse för att få veta mer om hur en omarrondering skulle kunna genomföras i just deras by. I Västbjörka, Rättviks kommun, pågick ett förarbete inför en eventuell omarrondering under perioden 13 februari 2023 - 10 december 2023.

Genomförande

Projektet har letts av en projektledare, en projektkoordinator samt vid behov projektkommunikatör och markhandläggare från Länsstyrelsen.

Projektorganisationen har fungerat relativt bra men personalförändringar har inneburit en personalomsättning och nya projektledare, totalt 3 stycken, har behövts introduceras i projektet.

Under förarbetet bjöds markägare av lantbruksfastigheter in till ett tiotal möten med olika teman i Västbjörka bystuga, se bilaga 1 – mötesplan.

Mötena är en central del i arbetssättet med aktiv dialog och samverkan med berörda markägare inför en eventuell omarrondering.

Mötena har haft olika teman. Bland annat diskuterades det geografiska avgränsningar, hur jakt och fiske påverkas i en omarrondering och vilka möjligheter som finns att hantera samfälligheter. Lantmäteriet deltog på ett möte och berättade om förrättningsprocessen steg-för-steg. På ett av mötena bjöds en gästföreläsare in som informerade om ekonomi, juridik, generationsskifte och dödsbon kopplat till omarrondering.

Under en stor del av förarbetet har markägarna erbjudits möjlighet att boka in enskilda samtal med projektledningen, för att kunna diskutera och ställa frågor fokuserat på det egna markinnehavet.

Majoriteten av mötena var fysiska i Västbjörka bystuga. Det erbjöds även ett antal digitala möten samt hybridmöten där markägarna gavs möjlighet att vara med både fysiskt- och digitalt. Markägare som är bosatta utanför länet erbjöds även ett informationsmöte i Stockholm.

En väggrupp tillsattes, som bestod av deltagare bland markägarna och vägspecialist från Skogsstyrelsen. Gruppen hade i uppgift att utreda befintliga vägar och se över behovet av att bygga skogsbilvägar samt att räkna på nyttan med att eventuellt bygga vägar i samband med en omarrondering.

Två markägarrepresentanter valdes av markägarna. Deras roll var att vara en oberoende representant som bevakat markägarnas intressen i processen och några som markägarna kunde vända sig till med frågor och funderingar

Under förarbetet inventerades områdes natur, kultur- samt sociala värden. Resultatet av inventeringarna presenterades på möte i bystugan och materialet publicerades på bysidan på www.omarrondering.se.

Markägarna valde att besluta om eventuell ansökan om omarrondering

gemensamt i bystugan. De valde att röstning skulle göras med en röst per ägare. Vid markägarmötet den 10 december 2023 beslutade de berörda markägarna genom omröstning att inte ansöka om omarronderingsförrättning. I omröstningen deltog markägare som antingen var närvarande vid mötet eller hade lämnat fullmakt till någon närvarande.

I Västbjörka lämnades sammanlagt 97 röster (av totalt 120 röstberättigade). Resultat av röstningen:

JA TILL ANSÖKAN – 28 röster

NEJ TILL ANSÖKAN – 68 röster

BLANK RÖST – 1 st

Utvärdering

För att utvärdera förarbetet har berörda markägare fått svara på en enkät under perioden 30 januari 2024 – 20 februari 2024. Enkäten skickades ut per brev till markägarna som kunde svara skriftligt eller digitalt via www.omarrondering.se. Sammanställningen publicerades därefter på bysidan på vår webbplats.

Totalt skickades enkäten till 120 markägare och 30 stycken svar inkom, det vill säga 25% besvarade enkäten.

Enkätfrågor och sammanställning av svaren framgår av bilaga 2.

Närmare 80% av de som svarat tycker att förarbetet med markägarmöten har varit bra och hälften har inte saknat något. Bland det som saknats nämns fler diskussioner, tydligare konkret information om vad omarronderingen skulle innebära för olika skiften, mer involvering av Lantmäteriet och modernare värderingsmodeller.

Nästan alla uppger att de har haft möjlighet att säga sin åsikt och framföra sina synpunkter under förarbetet och närmare 60% tycker att Länsstyrelsen har lyssnat på dem. I stort sett alla tyckte att det var bra att Länsstyrelsen erbjöd enskilda möten under förarbetet.

De flesta (ca 86%) tycker att de under förarbetet har fått en tydlig information om vad en omarronderingsförrättning innebär.

Ca 90% tyckte det var bra att få information via brev, medan några hade velat ha e-post i stället.

Drygt hälften är osäkra om markägarrepresentanterna (som medverkade i gruppen) har bidragit till att markägarnas intressen beaktats under förarbetet.

Drygt hälften (55%) tycker att den väggrupp som tillsattes under förarbetet har haft en viktig roll. Många är osäkra och några tycker inte gruppen har haft en viktig roll.

Synen på Lantmäteriets och Skogsstyrelsens medverkan i förarbetet varierar mycket. Ca 45% respektive 61% tycker att den var bra, medan många har svarat att de inte vet. Bland kommentarerna kan nämnas att Lantmäteriet bör medverka i större omfattning och att Skogsstyrelsens värderingsmodeller är omoderna och inkompleta.

Ungefär hälften har besökt förarbetets egen bysida på www.omarrondering.se för att få information under förarbetet.

60% svarar att förarbetet inte påverkade deras inställning till omarrondering, medan 20% är mer positiv efteråt och 13% är mer negativ efteråt.

Bland övriga synpunkter i enkätens kommentarsfält kan nämnas:

- Många har tidigare negativa erfarenheter av kontakt med myndigheter
- Mötena har haft tydlig informationskaraktär, fler diskussioner behövs
- Det har varit för stor omsättning av personal i förarbetet
- Osäkerhet att inte veta hur det blir efter omarronderingen
- Värderingsmodellernas brister och avsaknad av hantering av andra värden än virke
- Risk för förstörelse av naturvärden
- Färre möten och en tidigare omröstning
- Ta fram förslag på hur det kan komma att se ut efter omarronderingen

För att ta del av sammanställningar av svaren på samtliga frågor och även läsa alla kommentarer och förslag som kommit in, hänvisas till utvärderingsrapporten i bilaga 2.

Slutsatser

När vi summerar förarbetet i Västbjörka kan vi konstatera att det har varit relativt välbesökta markägarmöten i bystugan.

Ofta har det varit samma personer som återkommande besökt våra markägarmöten. Det tolkar vi som att majoriteten av de närvarande bor på orten.

För att ge fler möjligheter att delta på våra möten och ta del av information har vi erbjudit digitala möten. Dessa möten har dock inte varit så välbesökta. Enligt utvärderingarna skulle detta kunna bero på bristande intresse eller att markägarna har liten erfarenhet av digitala mötesverktyg.

Utvärderingarna visar att våra förarbeten har uppskattats och att många har lärt sig mycket om förrättningsprocessen. Majoriteten av markägarna i Västbjörka har dock samma inställning till omarrondering som innan förarbetet.

Dialog med markägare och svaren i utvärderingarna visar att många

markägare förstår behovet att förändra och har en vilja att förbättra sin fastighetsstruktur.

Däremot har de upplevt att osäkerheten är för stor, när det inte har varit möjligt att få konkreta besked i förväg om vad som är möjligt att göra eller inte under förrättningen.

Osäkerhet i kombination med att många uppfattar kostnaden som för hög, tror vi är viktiga anledningar till att markägarna i byn röstade nej till att ansöka om en omarronderingsförrättning.

Bilagor

Bilaga 1	Plan för markägarmöten Västbjörka.
Bilaga 2	Enkät sammanställning av svar: Utvärdering av förarbetet inför en eventuell omarrondering i Västbjörka.

Förslag till plan för markägarmöten i Västbjörka, Rättvik

Markägarmöte 1 – 2023-02-13 (måndag kl.18.00)

- Tidplan och innehåll för markägarmöten
- Natur-, kulturmiljö och sociala värden
- Val av markägarrepresentant och vägrepresentanter
- Webbplats för förarbetet

Markägarmöte 2 – 2023-04-17 (måndag kl.18.00)

- Projektplan, geografiska avgränsningar, samfälligheter och jakt

Markägarmöte 3 – 2023-05-15 (måndag kl.18.00)

- Vad är en omarronderingsförrättning? Avverkningsstopp, värdering, undantag, och så vidare. (Lantmäteriet deltar)

Digitalt Markägarmöte – 2023-05-17

Markägarmöte 4 – 2023-06-12 (hybridmöte) (måndag kl.18.00)

- Ekonomi, juridik, generationsskifte, dödsbon (gästföreläsare)

Markägarmöte 5 – 2023-08-28 (måndag kl.18.00)

- Möte utifrån markägarnas önskemål
- Frågor omarronderingsförrättningen (vill ni att Lantmäteriet deltar?)
- Information om tillvägagångssätt vid beslut om ansökan

Markägarmöte 6 – 2023-10-02 (måndag kl.18.00)

- Natur-, kulturmiljö- och sociala värden, redovisning av inventeringarna

Markägarmöte 7 – 2023-10-30 (måndag kl.18.00)

- Vägar, väggruppen redovisar sitt förslag

Digitalt Markägarmöte – 2023-11-08

Markägarmöte 8 – 2023-12-10 (söndag kl.15.00)

- Röstning om ansökan om omarronderingsförrättning ska inlämnas.
- Vid nej till ansökan avslutas förarbetet och utvärdering görs.

Markägarmöte 9 – 2024-02-19 (måndag kl.18.00) *

- Godkännande av eventuell ansökan

Markägarmöte 10 – 2024-02-25 (söndag kl.15.00) *

- Undertecknande av eventuell ansökan

* Dessa möten genomförs endast om markägarna vid mötet 2023-12-10 beslutar att ansöka om omarronderingsförrättning.

Länsstyrelsen
Dalarnas län

Utvärdering av förarbetet inför en eventuell omarrondering i Västbjörka

Totala antalet respondenter: 30

Hur upplevde du generellt förarbetet med de olika markägarmötena i Västbjörka bystuga?

Antal svar: 30

Bra	23 svar	76,7%
Dåliga	1 svar	3,3%
Vet ej	6 svar	20%

Har du haft möjlighet att säga din åsikt och framföra dina synpunkter under förarbetet?

Antal svar: 29

Ja	22 svar	75,9%
Nej	4 svar	13,8%
Vet ej	3 svar	10,3%

Tycker du att Länsstyrelsen har lyssnat på dig under förarbetet?

Antal svar: 28

Ja	16 svar	57,1%
Nej	3 svar	10,7 %
Vet ej	9 svar	32,2%

Har du under förarbetet fått tydlig information om vad en omarronderingsförrättning innebär?

Antal svar: 28

Ja	24 svar	85,7%
Nej	2 svar	7,2%
Vet ej	2 svar	7,1%

Är det något du har saknat under förarbetet som borde ha varit med? Till exempel temaområde, information eller annat.

Antal svar: 25

Ja	5 svar	20%
Nej	12 svar	48%
Vet ej	8 svar	32%

Om du har svarat ja på ovanstående fråga – vad i sådana fall?

Antal svar: 6

Diskussioner.

Värderingsmodellerna som används i förarbetet är förlegade och speglar inte moderna skogsägare med många mål. Jag vet eftersom jag jobbar med sånt till vardagen.

Tydligare konkret information om vad omarronderingen skulle innebära för olika skiften.

Lantmäteriet måste vara mer involverat tidigare, mera vikt på önskemål, mera (större) möjlighet till "frivillig omarrondering" mellan (byten) olika ägare utan stora kostnader.

Vad det innebär för naturen? Tvingas till skogsvägar som tar stor plats och bara förstör naturen.

Jag har ju inte varit på alla möten, men jag vet vad jag vill ha ihoplagt.

Är det något möte som har känts överflödigt? Du kan kryssa i flera alternativ.

Antal svar: 7, Valda alternativ: 10

SVAR	ANTAL	PROCENT
Uppstartsmöte, Lantmäteriet deltog.	2	28,6 %
Projektplan, Geografiska avgränsningar, jakt & fiske, samfälligheter	1	14,3%
Lantmäteriet: hur går en omarronderingsförrättning till?	0	0%
Ekonomi, juridik, skatter kopplat till omarrondering.	1	14,3%
Möte utifrån markägarnas önskemål	1	14,3%
Redovisning av inventeringar, natur, kulturmiljö och sociala värden	3	42,9%
Väggruppen redovisar sitt förslag	2	28,6%

Vilka möten har varit mest givande? Du kan kryssa i flera alternativ.

Antal svar: 16, Valda alternativ: 52

SVAR	ANTAL	PROCENT
Uppstartsmöte, Lantmäteriet deltog.	7	43,8 %
Lantmäteriet: hur går en omarronderingsförrättning till?	11	68,8%
Ekonomi, juridik, skatter kopplat till omarrondering.	9	56,3%
Möte utifrån markägarnas önskemål	8	50%
Redovisning av inventeringar, natur, kulturmiljö och sociala värden	8	50%
Väggruppen redovisar sitt förslag	5	31,3%

All information har gått ut via brev, hade du önskat informationen på annat sätt?

Antal svar: 28

Ja – via e-post	2 svar	7,1%
Ja – via webben	0 svar	0%
Nej	25 svar	89,3%
Vet ej	1 svar	3,6%

Under förarbetet erbjöds du enskilt möte med handläggare från Länsstyrelsen. Vad tyckte du om den möjligheten?

Antal svar: 29

Bra	19	65,5%
Dåligt	1	3,5%
Vet ej	9	31%

Ni markägare valde en markägarrepresentant. Tycker du att representanten har bidragit till att markägarkollektivets intressen beaktats under förarbetet?

Antal svar: 29

Ja	9 svar	31%
Nej	4 svar	13,8%
Vet ej	16 svar	55,2%

Under förarbetet utsåg ni markägare en väggrupp som analyserade förutsättningarna för befintliga och nya skogsvägar. Tycker du att väggruppen har haft en viktig roll?

Antal svar: 29

Ja	16 svar	55,2%
Nej	4 svar	13,8%
Vet ej	9 svar	31%

Har du besökt omarrondering.se samt bysidan på webben för att följa och få information om arbetet?

Antal svar: 29

Ja	14 svar	48,3%
Nej	15 svar	51,7%
Vet ej	0 svar	0%

Vi har erbjudit digitala möten. Få har deltagit, vad är anledningen till det låga deltagandet tror du?

Antal svar: 17

Eftersom jag varit på plats-fysiska möten, vet ej.

Flertalet var negativt inställda till omarronderingen.

Dålig kunskap om denna värdefulla möjlighet.

Schemakrock.

Jag tror att det är många äldre som inte har någon dator.

Vet ej

I mitt fall att jag ändå tänkte rösta nej.

För få tider

Dåligt intresse. Tekniskt kunnande.

Inte så hemma i den digitala världen.

Eftersom de flesta ej vill ha omarrondering. Så har väl intresset varit svalt.

Vet ej.

Deltagit alla möten bystugan.

Vet ej.

Kanske de varit på mötena.

Tillräckligt med ordinarie möten.

Vi har haft mötestid på måndagar klockan 18.00. Hur har dag och tid fungerat för dig?

Antal svar: 29, Valda alternativ: 30

Bra 23 svar 79,3%

Dåligt 3 svar 10,3%

Vet ej 4 svar 13,8%

Hur har du upplevt Lantmäteriets medverkan under förarbetet?

Antal svar: 29

Bra 13 svar 45%

Dåligt 6 svar 21%

Vet ej 10 svar 34%

Hur har du upplevt Skogsstyrelsens medverkan under förarbetet?

Antal svar: 28

Bra 17 svar 61%

Dåligt 0 svar

Vet ej 11 svar 39%

Har du några förslag på hur förarbetet kan utvecklas?

Antal svar: 10

Det behöver vara mer diskussioner för att få markägarna intresserade. Markägare måste få vara med och bestämma mera, ex vilka områden som ska undantas. Förarbetet i V-björka har haft av en informativ mötesagenda.

Det som presenterades var tillräckligt och bra genomfört.

Det som presenterades var bra genomfört.

Som sagt -värderingsmodellerna speciellt båtnadsmodellerna är omoderna inkompleta. DETA medför att simulerade/beräknade resultat s fram via felaktiga modeller men presenteras som

sanning. (ex båtnadskalkylerna där flera inputvärden kan kritiseras men ändå presenteras båtnadskalkylen som sanning. Detta minskade mitt förtroende för processen rejält.
förtroende för processen rejält.

Är positiv till omarrondering men negativ förrättningskostnaden.

Betydligt färre möten och en tidig omröstning. Det skulle spara skattepengar.

Ta fram ett förslag på hur omarronderingen kan komma att se ut. Nu vet man inte om man köper grisen i säcken.

Nej.

Ja jag inte. Kanske kunde gå ut skogen då visa ev. t. områden för markägare, eftersom inte alla vet vad de har?

Lantmäteriet bör medverka större omfattning.

Vilka positiva sidor ser du med omarrondering?

Antal svar: 17

Lättare och billigare brukande av fastigheter. Enklare att hitta sitt/sina skiften.

Jag har många små skiften, slå ihop dessa kan vara bra i många fall?

Större ägoareal, färre skiften, mindre rågångar, vägar till skiftena, lättare för kommande generationer att ta över, anpassning framtida skogsbruk,

. Enklare att hitta sitt/sina skiften.

Jag har många små skiften, att slå ihop dessa kan vara bra i många fall?

Större ägoareal, färre skiften, mindre rågångar, vägar till skiftena, lättare för kommande generationer att ta över, anpassning till kommande och framtida skogsbruk,

Samfälligheter rationaliseras + många fler förslag, Staten subventionerar kostnader, samt avdragsmöjligheter i rörelsen.

Bättre fastighetstrukturer

Alt är positivt

Omarrondering behövs

Att man skulle få större skiften.

att det blir mer lättskötta skogskiften

helt enkelt att få större skiften.

Inga.

Har varit med om omarrondering i Leksand, blev bra.

Större sammanlagda arealer på färre ställen. Enklare skogsskötsel.

Att få till större enheter

Inga.

Färre skiften.

Det väl BRA alla om småskiften blir ihoplagda.

Vilka negativa sidor ser du med omarrondering?

Antal svar: 17

Svårt att veta vad utfallet skulle bli? Att ha ett jättestort skifte kan vara övermäktigt?

INGA!

Inga!

Mer onödigt vägbyggande Felaktiga värderingar Större avverkningar efter omarronderingsprocessen Risk för förstörelse av naturvärden och generellt lägre medelåldrar i landskapet osv.

Förrättningskostnaden.

Alldeles för dyrt.

Det kostar en hel del, fast vi skulle få det billigare. var stor fördel. Men sedan vet jag att dom i Borlänge, omarronderingen tog så lång tid. Dom fick inte röra sina skiften, jo dom fick dispens att hugga ved. Men det var väldigt noga med tiden.

Förrättningskostnaden

Alldeles för dyrt

Det kostar en hel del, fast vi skulle få det billigare. Det var en stor fördel. Men sedan vet jag att dom i Borlänge, omarronderingen tog så lång tid. Dom fick inte röra sina skiften, jo dom fick dispens at huga ved. Men då var det väldigt noga med tiden.

Kostnaderna.

Fler vägar och större kalhyggen vid avverkning.

Risker att många skiften blir för stora. Skogen blir sämre för rekreation. I västra RÄTVIK är det viktigt med LIVSKVALITET INPÅ KNUTARNA

Höga kostnader för små markägare

Man kör över befolkningen på orten. Naturvärden struntar myndigheterna helt i.

Alldeles för stora pengar

Det fins inga.

Kostnaderna.

Vilka faktorer har mest påverkat din inställning till omarrondering?

Antal svar: 13

Mitt brukande av skogen och splittringen av skiften.

Jag röstade JA! Efter många samtal med flera andra.

Se Positiva sidor ovan! + större möjligheter till försörjning för landsbygdsfolk på orten.

Måste bli en förändring dagens splittrade skiften. Större möjlighet för försörjning för skogsbrukare.

Värderingsmodellernas brister Avsaknaden av hantering av andra värden än virke (ekonomi, ekologi, sociala värden) Jag chockades av att pprocessen inte kan hantera annat än virkesvolymen.

Förrättningskostnaden

Mina ägo gränser hade kunnat blivit bättre

Fler vägar och större kalhyggen vid avverkning.

SE ovan

Att inte veta hur det blir.

Kostnad. Väldigt lite får den enskilde bestämma när myndigheten sagt sitt.

Eftersom jag jort frivillig omarrondering tidigare kan jag inte acceptera att betala ytterligare en gång för detta. Således nej!

Ja är väl at man slipper åka över granskiften för mycket.

Påverkade förarbetet din inställning till omarrondering?

Antal svar: 30

Ja, mer positiv efteråt	6 svar	20%
Ja, mer negativ efteråt	4 svar	13%
Nej, lika som innan	18 svar	60%
Vet inte	2 svar	7%

Har du ytterligare synpunkter du vill delge oss? Skriv gärna här nedan.

Antal svar: 16

Jag är uppväxt i Rättvik och delar min tid mellan annan ort. Därmed är kontakten med många lokala mindre större markägare bra både historiskt idag. Min bedömning är att majoriteten av markägarna törs inte gå in en omarrondering till följd den kontakt som krävs med Lantmäteriet.

Många markägare eller deras föräldrar har historiskt och i nutid haft tydligt negativa upplevelser vid Lantmäteriet, exempel ses nedan.

- Kötider och hastighet.

Bemötandet av de som jobbar på Lantmäteriet. Vissa anställda personer ger sken själva äger markerna.

Den höga priserna då Lantmäteriet själva har som strategi att de ska bära sina egna kostnader. Timplaxor för basåtgärder samt enkla grejer på likt strategikonsulter med komplexa uppdrag. Lantmäteriet har då och då (mina och andra markägares erfarenheter) lovat ut löpande priser i förrättningar som sedan landat i det dubbla och efter taget beslut minskar Lantmätaren tillgänglighet kraftigt.

Markägare måste få känna sig mer delaktiga. Mötena har varit mer informationskaraktär. Tjänstemannen på LS ska inte bytas så ofta som det gjort i det här förarbetet. Gäller både projektledare och de som är med och för anteckningar.

Hoppas ni fortsätter med andra byar. Trots motståndet och negativa åsikter.

Hoppas det kommer till stånd trots alla negativa åsikter och inställningar!

Dags att börja utforska hur ni kan ta hänsyn till skogägare med många mål. Kontakta exv Srh vid SLU i Umeå, planeringsforskare. Detta skulle göra processen mer komplex men förbättra många markägarens inställning till processen.

Ta bort Förrättningskostnaden så blir det ett rungande ja till omarrondering

Länsstyrelsen
Dalarnas län

www.lansstyrelsen.se